

N:o 6/1939.

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 6/1939 i anledning av landstingsmännen Jac. Lundqvists och Carl Holmqvists motion till Ålands landsting med förslag om antagande av landskapslag om organisationen av brandväsendet i Mariehamns stad.

Med anledning av förenämnda lagförslag, varöfver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet vördsammast framhålla följande:

Såsom motionärerna i sin motivering framhålla är förslaget uppgjort i närmaste överensstämmelse med rikets brandlag av den 22 juni 1933 och dess brandstadga av den 30 december samma år. Särskilda bestämmelser i brandstadgan hava dock utelämnats, främst sådana bestämmelser, vilka lämpligast synas kunna införas i den enligt förslaget obligatoriska brandordningen för staden. För såvitt utskottet kan finna hava dock alla stadganden av mera grundläggande natur medtagits och införts i sammanhang med respektive ensartade stadganden i brandlagen.

De ändringar och tillägg, som utskottet föreslagit, framgå av lagtexten och hava markerats genom understrykningar samt äro samtliga av den natur, att de icke erfordra någon närmare motivering. Dock må beträffande uteslutningarna i §§ 23 och 40 framhållas, att den för landskapsnämnden enligt sagda lagrum avsedda beslutande rätten i praktiken kommer att bliva illusorisk, då samma rätt tillkommer också lantrådet och det tidsödande sammankallandet av hela nämnden sålunda är överflödigt.

Såsom sakkunniga har utskottet vid ärendets behandling varit i tillfälle att anlita brandmästaren i Mariehamn herr Erik Hellman, tillika chef för Mariehamns F.B.K. samt F.B.K:s ordförande herr Karl August Fredriksson, vilka vardera, fullt förtrogna med ortsförhållandena och stadens behov vitsordat lagförslaget.

I allmänhet har utskottet beträffande lagförslag, som i motionsväg förelagts landstinget, rekommenderat inhämtande av landskapsnämndens utlåtande, innan landstinget skrider till antagande eller förkastande av framställt förslag. Utan att taga avstånd från detta principiellt riktiga förfaringsätt anser utskottet likväl, att föreliggande lag kan av landstinget antagas utan anlitan av denna omgång. Då det nämligen från stadsrepresentanternas och särskilda stadsmyndigheters sida har framhållits, att det vore högeligen önskvärt att lagen med det allra första kunde träda i kraft, har utskottet med hänsyn till ärendets utredda skick och det vitsord, som för-

265

265 Laget erhållit, beslutat att icke föreslå ärendets hänskjutande till landskapsnämnden för ytterligare granskning.

Hänvisande till ovensagda får utskottet för landstinget värdsammast föreslå,

att landstinget ville antaga bilagda förslag till landskapslag om organisationen av brandväsen-
det i landskapet Åland.

Mariehamn den 22 februari 1939.

På lagutskottets vägnar:

T. Brenning

C. Sundström

Närvarande i utskottet: ordföranden Tor Brenning, ledamöterna Johannes Holmberg, Hugo Johansson och Evald Häggblom samt suppleanten Fanny Sundström.

L a n d s k a p s l a g
angående organisationen av brandväsendet i Mariehamns stad.

1 kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

Högsta uppsikten över brandväsendet i Mariehamns stad tillkommer landskapsnämnden.

Övriga ordningsmyndigheter skola jämte brandmyndigheterna övervaka, att stadgandena angående brandsäkerheten efterlevas.

2 §.

Det åligger stadsfullmäktige i Mariehamn att i enlighet med stadgandena i denna landskapslag och med stöd av densamma utfärdade föreskrifter draga försorg om brandväsendet i staden.

3 §.

För staden skall uppgöras brandordning. Denna skall innehålla de bestämmelser angående brandskyddet, vilka anses vara nödiga utöver vad denna landskapslag föreskriver.

Brandordningen antages av stadsfullmäktige och skall underställas landskapsnämndens stadfästelse. Detsamma gäller angående ändringar i och tillägg till brandordningen.

Om stadfästelse av brandordning och däri senare vidtagna ändringar och tillägg skall på åtgärd av stadsfullmäktige ofördröjligen kungörelse offentliggöras, varjämte brandordningen skall hållas tillgänglig för allmänheten.

4 §.

Landskapet drager, antingen direkte eller genom förmedling av staden eller brandtekniska organisationer, försorg om brandbefälets utbildning och den brandtekniska försöksverksamheten.

Genom beslut av landskapsnämnden stadgas, på vilket sätt tekniskt bistånd av sakkunniga skall ställas till myndigheternas förfogande samt vilka till brandväsendet hörande åligganden skola anförtros brandtekniska organisationer.

5 §.

Kostnaderna för brandväsendet bestridas, där icke i denna landskapslag nämnda stadgas eller andra medel stå till förfogande, ur stadens gemensamma medel.

Hava kostnaderna för brandväsendet blivit för staden oskäligen betungande, kan staden beviljas bidrag av landskapets medel antingen i form av lån eller direkt understöd.

2 kap.

Brandmyndigheter och släckningsmanskap.

6 §.

Stadens brandmyndigheter äro: brandnämnden, brandchefen och brandsynenämnden.

7 §.

Å brandnämnden ankommer att draga försorg om det kommunala brandväsendet, att övervaka att stadens brandväsende behörigen upprätthålles och att det samma rörande stadganden och föreskrifter iakttagas ävensom att verka för främjande av brandskyddet i staden.

I sådant avseende åligger det brandnämnden särskilt att

uppgöra förslag till brandordning och till andra reglementen, instruktioner och ordningsstadgar rörande brandväsendet samt till ändring av dem; årligen uppgöra förslag till brandväsendets utgiftse och inkomststat för följande år;

följa med skötseln av brandväsendet och de övriga brandmyndigheternas verksamhet samt vid behov meddela närmare föreskrifter angående användningen av de för brandväsendet beviljade anslagen;

avgiva utlåtanden angående brandväsendet samt sådana kommunala företag, vilka kunna beröra brandsäkerheten;

göra nödiga framställningar för främjande av brandväsendet och förbättrande av brandsäkerheten;

På förslag av brandchefen utse nödigt brandbefäl; samt

årligen före utgången av juni månad till landskapsnämnden insända berättelse i två exemplar över brandväsendet i staden, avfattad i överensstämmelse med av landskapsnämnden meddelade anvisningar.

8 §.

Brandnämnden består av ordförande och minst tre ledamöter, vilka jämte tvenne suppleanter väljas av stadsfullmäktige för tre år åt gången. Åtminstone en av nämndens ledamöter bör vara ingenjör, byggmästare eller annan i byggnadsverksamhet förfaren person.

Avgår någon av de valda, innan tiden för hans uppdrag är ute, väljes annan i hans ställe för den återstående tiden.

Om valbarhet och rätt att avsäga sig uppdraget gälle i tillämpliga delar vad om stadsfullmäktige är stadgat.

9 §.

Ärsligen.

Brandnämnden utser inom sig viceordförande. Äro ordföranden och viceordföranden förhindrade, utses ordförande för tillfället.

Nämnden sammanträder så ofta sådant erfordras samt särskilt, då landskapsnämnden, magistraten eller brandchefen anser sådant nödigt. Möte sammankallas och kallelse delgives ledamöterna genom ordföranden. Vid möte skall föras protokoll.

Brandnämnden är beslutför, då utom ordföranden minst halva antalet av dess ledamöter äro närvarande.

Omröstning i nämnden verkställles öppet. Såsom nämndens beslut anses den mening, som flertalet omfattat. Falla rösterna lika, avgör ordförandens röst.

10 §.

Brandchefen skall närvara vid brandnämndens sammanträden. Honom tillkommer därvid yttranderätt, men icke rösträtt. Han äger på anhållan få sin mening antecknad till protokollet och i brandnämndens utlåtanden.

Nämnden må sig till biträde inkalla sakkunniga. Dessa äga deltaga i överläggningarna, men icke i fattande av beslut.

11 §.

Ändring i brandnämndens beslut må, såframt därom icke är särskilt bestämt, sökas hos landshövdingen och ändring i landshövdingens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen, i vartdera fallet senast före klockan tolv den trettionde dagen efter det besväranden erhållit del av beslutet.

Brandnämnden eller landshövdingen kan, där sådant i anseende till ärendets beskaffenhet prövas nödigt, förordna att beslut, utan hinder av anförda besvär, skall lända till efterrättelse, intill dess i behörig ordning annorlunda beslutes.

12 §.

Brandchefen, som bör äga nödig brandteknisk utbildning, utses av stadsfullmäktige på förslag av brandnämnden.

Brandchefen bör hava en i samma ordning utsedd kompetent ställföreträdare, vilken utan särskilt förordnande träder i brandchefens ställe, då denna är frånvarande eller eljest förhindrad att handhava sin befattning.

Åt brandchefen och dennes ställföreträdare erlägges ur stadens medel lön eller arvode, som stadsfullmäktige bestämma.

13 §.

Brandchefen åligger särskilt att

noga följa med utvecklingen av byggnadsverksamheten och bosättningen i staden samt, då omständigheter yppas, som äventyra brandsäkerheten, i tid vidtaga av behovet påkallade åtgärder, för såvitt deras påbjudande ankommer på honom, och i annat fall göra framställning om dem till brandnämnden;

tillse att stadgandena rörande brandsäkerhet iakttagas i staden; vid behov fungera såsom brandteknisk sakkunnig för magistraten och polismyndigheterna;

draga försorg om stadens brandstationer, (uteslutning) brandredskap och brandreskapsförteckningar samt brandkårens utrustning, utbildning och alarmberedskap;

fungera såsom högsta chef vid eldsvådor.

I brandordningen kan stadgas, att vissa av brandchefens åligganden anförtros annan brandmyndighet.

14 §.

Å brandsynenämnden ankommer att verkställa de årliga allmänna brandsynerna i enlighet med föreskrifterna i denna landskapslag och stadens brandordning.

Brandchefen eller hans ställföreträdare tillhöra brandsynenämnden, angående vars tillsättande, sammansättning i övrigt och närmare uppgifter bestämmas i brandordningen.

15 §.

Om de vidare befogenheter och åligganden, som, utöver vad denna landskapslag innehåller, tillkomma stadens brandmyndigheter, bestämmas i brandordningen.

16 §.

I staden skall finnas en avlönad, i sitt värv övad halvordinarie brandkår, vars beskaffenhet och minsta manskapsnumerär skola bestämmas i brandordningen, eller också en frivillig brandkår, så organiserad, att för de första åtgärderna erforderliga redskap jämte för redskapens forsling och skötsel erforderliga personer omedelbart efter inkommen brandanmälan kunna utrycka till brandplatsen.

17 §.

Om i staden förefintlig frivillig brandkår eller för offentlig eller enskild inrättning grundad brandkår genom avtal med staden förbinder sig att enligt stadens brandordning tjänstgöra vid släckningsarbete, skall den betraktas såsom hörande till det kommunala brandväsendet och på densamma tillämpas vad om stadens brandkår är stadgat. Sådant avtal skall underställas landskapsnämndens stadfästelse.

Vid eldsvåda äro alla på orten fungerande brandkärer underordnade stadens brandchef.

18 §.

För anskaffande av till fjärrhjälp lämpliga redskap kan staden enligt prövning beviljas landskapsunderstöd på villkor, att brandkären fungerar avgiftsfritt utom stadens område i den utsträckning, som vid understödets beviljande bestämmes.

19 §.

Föreskrifter angående skyldighet för utom brandkären stående personer att deltaga i avvärjande av brandfara och släckning av eldsvåda meddelas i 34 och 35 §§ av denna landskapslag.

Vad i denna landskapslag säges om brand och eldsvåda överhuvud avser även skogsbrand.

20 §.

Brandmyndigheter och övriga vid stadens brandkår anställda personer stå i sitt arbete under det skydd och ansvar, som enligt lag tillkommer tjänstemän.

Om olycksfall, som under övning inträffar vid brandkår, tillhörande stadens brandväsende, vare gällande vad i 44 § om olycksfall vid eldsläckningsarbete stadgas.

21 §.

Medlem i stadens brandkår skall i sin verksamhet iakttaga stadens brandordning och sin förmans order. Likaså skola övriga till släckningsarbete förpliktade och på brandplatsen närvarande personer iakttaga brandbefälets föreskrifter angående släckningsarbetet.

22 §.

Polismyndighet är skyldig att vid behov giva handräckning åt brandmyndigheterna samt att ofördröjligen till brandbefälet anmäla av densamma iakttagna missförhållanden.

Samarbete med andra kommuner.

23 §.

Vid större eldsvåda eller synnerligen hotande eldfara är staden skyldig att på anhållan av brand- eller ordningsmyndighet i annan kommun eller på order av lantrådet (uteslutning) giva annan kommun hjälp i den utsträckning detta är möjligt, utan att säkerheten i staden äventyras.

För sådant understöd, som i 1 momentet omnämnes, är kommun skyldig att utgiva skälig ersättning, vars storlek, därest enighet härom icke kan er-nås, fastställas av landskapsnämnden.

24 §.

Om hjälp, som skall givas vid släckande av eldsvåda, eller om annat samarbete vid inträffande eldsvåda, kan staden med landskommun på förhand träffa överenskommelse.

4 kap.

Om förebyggande av brandfara.

25 §.

Envar är skyldig att varsamt umgås med eld.

26 §.

Vid rådande stark blåst eller torka må eld icke uppgöras i skog eller i närhet av sådan, såframt tvingande behov icke föreligger.

Eld eller glödande föremål må ej heller i övrigt hanteras på sådant sätt eller under sådana förhållanden, att skogsbrand därav kan uppkomma.

Eld må icke uppgöras på annan tillhörig eller i annans besittning varande mark utan tillstånd eller tvingande nödvändighet.

27 §.

Innan eld uppgöres i skog eller så nära skog, att elden lätt kan utbreda sig till densamma, skola genom uppgrävande av jord eller på annat sätt vidtagas sådana åtgärder, som kunna anses vara nödiga till hindrande av eldens spridning. Dessutom skall meddelande härom tillställas rågrannarna och tillses, att erforderliga eldsläckningsredskap och såvitt möjligt även vatten finnas på platsen.

I skog eller dess närhet uppgjord eld må ej lämnas utan nödig eftersyn. Elden skall, sedan den icke vidare behöves, omsorgsfullt släckas.

28 §.

Då eld hanteras i byggnad, på upplagsplats eller i deras närhet, lände

till efterrättelse vad därom i stadens brandordning är sagt eller med stöd av densamma föreskrives.

I brandordningen kunna i brandskyddets och säkerhetens intresse nödiga bestämmelser intagas angående byggande, inredning och användande av kyrkor, skolor, kommunalhem, sjukhus, teatrar, biografteatrar, hotell och restauranglokaler, resandehem, automobilgarager samt andra med dessa jämförliga byggnader, rum och lägenheter.

29 §.

I brandordningen kan ägare eller förvaltare av byggnad förpliktas att anskaffa och underhålla för första hjälp erforderliga brand- och livräddningsredskap samt att skrida till andra nödiga försiktighetsåtgärder för minskande av brandfara och skyddande av omgivning och människoliv vid möjligen inträffande eldsvåda.

Särskilda föreskrifter kunna ock i brandordningen meddelas till minskande av brandfara, som förorsakas av industriella och affärsinrättningar samt av all slags trafik eller andra särskilda förhållanden.

Om förvaltningsmyndigheters rätt att i enskilda fall utfärda föreskrifter för avvärijande av eldfara gälle, vad därom särskilt är stadgat.

30 §.

Två gånger om året skall i alla byggnader och anläggningar verkställas allmän brandsyn så, som i stadens brandordning närmare föreskrives.

Om allmän brandsyn skall kungöras i samma ordning, som angående bekantgörande av kommunala meddelanden är stadgat.

I teatrar, mötes- och festlokaler, hotell, sjukhus, vårdanstalter och å sådana platser, där eldfarliga ämnen äro upplagrade eller användas, och även annorstädes, där brandsäkerheten befinnes sådant påkalla, skall brandchefen eller av honom tillförordnad syneman på brandchefens ansvar tid efter annan förrätta extra brandsyner utan att därom på förhand anmäla.

Myndighet, som äger förrätta brandsyn, skall på tid, som sålunda tillkännagivits, eller, då tillkännagivande enligt 3 momentet icke behöver förekomma, omedelbart beredas tillträde till alla byggnader, rum, upplag och andra platser, som skola besiktigas.

31 §.

I eldstäder och rökledningar skall sotning verkställas.

Närmare bestämmelser om sotning skola ingå i brandordningen.

I samband med sotningen skall skorstensfejaren granska eldstäderna och rökledningarna. Finner han i dem fel, som möjligen kan föranleda eldfara, skall han därom ofördröjligen underrätta vederbörande gårdsägare eller förtaltare samt jämväl brandchefen.

Envar är skyldig övervaka att stadganden och föreskrifter förande brand-säkerheten efterlevas å plats, som hör under hans bestämmande.

Om åtgärder vid eldsvåda.

Den, som märker eller erfar, att eld utbrutit eller att eldsvåda hotar, och icke omedelbart kan släcka elden eller avvärja faran, är pliktig att ofördröjligen därom underrätta de för fara utsatta ävensom brandkåren samt efter förmåga lämna första hjälp vid släcknings- och räddningsarbetet, såvida det icke är uppenbart, att underrättelse eller hjälp är onödig.

Brandanmälan skall ordnas så, att om eldsvåda per telefon eller brandtelegraf snabbt och säkert vilken tid på dygnet som helst kan anmälas till brandkåren. Brandanmälningsplatserna böra bekantgöras för allmänheten och vid behov skola på lämpliga platser uppsättas skyltar, vilka anvisa vägen till närmaste brandanmälningsplats.

Angående brandalarm stadgas närmare i brandordningen.

Envar vid brandställe närvarande arbetsför person är pliktig att på anmodan av brandbefälet biträda vid släckningsarbetet.

Med släckningsarbete avses i denna lag både släckning av eldsvåda och därtill hörande eller i samband därmed stående åligganden, såsom bärgning av egendom och räddning av människoliv, transport av brandredskap, manskap och vatten, färd till och från brandplatsen, frambefordrande av budkavle och efter bevakning.

Då brandchefen prövar nödigt, är varje i staden bosatt eller vistande, till släckningsarbete duglig man, som fyllt aderton men icke femtio år, pliktig att vid kallelse genom budkavle eller på annat lämpligt sätt ofördröjligen infinna sig på brandplatsen, såframt han ej hindras av vägande skäl, och att där utföra vad ledaren av släckningsarbetet föreskriver.

Till släckning av skogsbrand böra de tillkallade infinna sig med till-

budsstående släckningsredskap och vid behov även med kost.

36 §.

Hästar, körredskap, automobiler, motor- och roddbåtar, ångbåtar och andra transportmedel jämte ^{nödigt/}manskap skola, enligt vad i brandordningen föreskrives eller av brandmyndighet vid behov bestämmes, ställas till förfogande för släckningsarbetet. Lag samma vare även beträffande enskild person tillhörig brandspruta samt övriga brand- och arbetsredskap, såvida icke ägaren tillhörig egendom då är synnerligen hotad.

37 §.

Telefon, telegraf eller annat kommunikationsmedel skall vid inträffande eldsvåda ställas till förfogande för brandanmälan, alarm och andra för släckning av eldsvådan avsedda meddelanden. Sådana tillkännagivanden böra omedelbart frambefordras.

38 §.

Vid behov skola på förordnande av brandmyndighet livsmedel överlämnas till släckningsmanskapet samt hett vatten för brandreskapens hållande i ofruget tillstånd.

39 §.

På brandplatsen och i dess omgivning äge ledaren av släckningsarbetet rätt att för släckande av eldsvåda och för hindrande av dess spridning, då omständigheterna sådant fordra, påbjuda förstörande av byggnader, avlägsnande av stängsel, nedhuggande av motliggande skog, anläggande av moteldar, grävande av diken och vidtagande av andra för ändamålet nödvändiga åtgärder.

Envar äger rätt att för släckning av eldsvåda eller avvärjande av eldfara taga vatten från annans brunn eller annat vattentag.

40 §.

Hotar eldsvåda att bliva synnerligen stor eller annars farlig, äger (uteslutning) lantrådet på landskapets bekostnad vidtaga åtgärder för avsändande av tillfällig hjälp till brandstället.

41 §.

Släckningsarbetet vid eldsvåda må icke inställas, ej heller tillstådesvarande personer avlägsna sig, innan ledaren för släckningsarbetet givit sitt samtycke därtill.

Släckningsmanskap må icke kvarhållas på brandplatsen i större mängd och längre tid än vad det verkliga behovet kräver. Sedan branden släckts, må

ledaren för släckningsarbetet utse nödigt antal personer att i tur och ordning hålla vakt vid brandstället, till dess faran är helt och hållet ö. verstånden.

Vederbörande polismyndighet äger, innan släckningsmanskapet avlägsnat sig från brandplatsen eller i undantagsfall senast inom förloppet av tre dygn undersöka, huru elden kommit lös.

42 §.

Ägare till eller förvaltare av egendom, som hemsökts av eldsvåda, är skyldig att efter skedd släckning draga försorg om efterröjningsarbete och eftervakthållning vid äventyr, att brandmyndigheten annars på hans bekostnad låter utföra arbetet.

6 kap.

Arvoden, ersättningar och omkostnader.

43 §.

Då någon, som ej är avlönad brandman, deltagit i släckning av brand, som drabbat annans egendom, må honom för en tid, som överskrider tolv timmar, beviljas sådant arvode, som skäligen motsvarar hans arbetsförmåga och den dagsavlöning, som på orten under samma årstid för kroppsarbete erlägges. För efterröjningsarbete och eftervakthållning må ersättning givas, om ock arbetet icke pågått längre tid än tolv timmar.

Skadestånd skall erläggas för förstörda eller förlorade kläder, skodon och arbetsredskap, såframt omedelbart efter släckningsarbetets avslutande konstateras, att skadan härleder sig från släckningsarbetet och icke å stadskommits genom ägarens förvållande.

44 §.

För olycksfall, som inträffat under släckningsarbete, skall ersättning ur landskapsmedel givas enligt samma grunder, som angående arbetares olycksfallsförsäkring är stadgat.

45 §.

Vid ansökan, fastställande och utbetalning av ersättning, som förutsättes i 44 §, lände i tillämpliga delar till efterrättelse, vad om ersättning för i statens arbete inträffat olycksfall är stadgat.

Olycksfalls-ombudsman i dessa ärenden är den brandchef, som ledde det släckningsarbete, i vilket olyckan inträffade, och skall han i detta sitt uppdrag ställa sig till efterrättelse, vad om statens olycksfalls-ombudsman är stadgat.

46 §.

Var, som på grund av olycksfall önskar ersättning ur landskapsmedel, lämna därom ofördröjligen skriftlig ansökan till vederbörande brandchef och foga vid ansökningen utredning om sin dåvarande arbetsförtjänst och om den av olyckan orsakade kroppsskadans beskaffenhet samt övriga för fastställandet av ersättningen nödiga handlingar.

Brandchefen skall ofördröjligen insända ansökningshandlingen jämte bilagor och eget utlåtande till landskapsnämnden.

47 §.

För transport- och kommunikationsmedel samt arbets- och brandredskap ävensom livsförnödenheter, som enligt 36, 37 och 38 §§ överlåtas, må, såframt den överlåtande icke är landskapet eller kommun, full ersättning givas, varförutom skada, som uppkommit genom användning av omförmälda medel och redskap och som icke uppstått genom ägarens eller den förslandes tillskyndan, skall ägaren särskilt gottgöras.

48 §.

Extra uppmuntringspremier kunna utgivas åt dem, som vid meddelande om eldsvåda, sammankallande och försling av släckningsmanskap ävensom anhörlades under släckningsarbetet ådagalagt synnerlig raskhet och energi.

49 §.

Enligt 43, 47 och 48 §§ utgående arvoden, ersättningar, skadestånd och premier, förutom för efterröjningsarbete och eftervakthållning, utbetalas ur stadens medel.

Arvoden och skadestånd, som i 43 § omnämnas, fastställas efter varje eldsvåda, sedan släckningsarbetets ledare över desamma uppgjort förteckning, på brandchefens förslag av stadsfullmäktige. Likaså fastställas till betalning i 47 § omnämnda ersättningar och skadestånd, efter det räkning över de fordrade beloppen överlämnats till brandchefen och denne häröver avgivit sitt utlåtande. Angående i 48 § omförmälda premier beslutar brandnämnden inom av stadsfullmäktige fastställa gränser på förslag av släckningsarbetets ledare.

Den, som icke åtnöjes med arvode, ersättning eller skadestånd, som av de i 2 momentet nämnda myndigheter fastställts, må framställa sitt yrkande hos landskapsnämnden, vilken efter verkställd undersökning bestämmer storleken av det belopp, som skall erläggas. Den med landskapsnämndens beslut missnöjde äger vid ortens underrätt utföra sin talan i den för tvistemål

stadgade ordning.

50 §.

Har skogseld omfattat olika kommuners områden, skola de genom släckningen förorsakade kostnaderna delas mellan kommunerna i förhållande till deras av elden härjade områden. Där ej överenskommelse om kostnadernas fördelning ernås, må den kommun, vars myndigheter lett släckningsarbetet, i första hand ersätta desamma samt därefter överlämna ärendet till landskapsnämndens avgörande.

Då skogseld berört staten eller landskapet tillhörande marker, erhåller staden, ifall denna erlagt av släckningen och efterbevakningen föranledda kostnader, full ersättning för dem ur statens eller landskapets medel.

51 §.

Kostnader, som åsamkats staden vid släckning av eldsvåda av annat slag än i 50 § omnämnes inom annan kommuns område, böra av den senare kommunen erläggas åt staden. Kommer uppgörelse icke till stånd, bestämmer härom landskapsnämnden.

52 §.

Den, som avsiktligt eller genom vållande förorsakat eldsvåda, vare pliktig att ersätta ägaren all därav uppkommen skada ävensom gottgöra all den skada, som genom släckningen åsamkats ägare till den skadade egendomen, deltagarna i släckningsarbetet, kommun, landskapet eller staten.

53 §.

Polismyndigheten avgive inom ett dygn efter i 41 § 3 mom. nämnd undersökning till magistraten berättelse över vad den rörande branden inhämtat och magistraten företage senast inom två dagar undersökning om orsaken till eldens uppkomst och allt vad därmed sammanhänger. Dessutom bör polismyndighet genast efter det polisundersökningen slutförts, till landskapsnämnden insända på av nämnden fastställd blankett avfattad anmälan om eldsvådan.

7 kap.

Tvångsåtgärder, straff och särskilda föreskrifter.

54 §.

Förekomma inom stadens brandväsende missförhållanden, vilka ej på annat sätt kunna rättas eller avlägsnas, äger landskapsnämnden med lämpliga tvångsåtgärder förmå vederbörande att fullgöra sina skyldigheter.

55 §.

278

Framgår vid brandsyn eller annars, att för brandskyddet vederbörligen utfärdade stadganden och föreskrifter icke iakttagas, äger den myndighet, som förrättar brandsyn, förbjuda användning av eldstad eller annat, som medför eldfara, samt påbjuda att bristfälligheten inom utsatt tid avhjälpes.

Efterföljes icke förbudet eller påbudet, må brandchefen hos magistraten anhålla att den tredskande därtill vid vite ålägges eller att brandmyndighet förordnas att utföra arbetet på den försumliges bekostnad. Då till förekommande av hotande eldfara brådskande åtgärd är nödvändig, må brandchefen låta förbudet träda i kraft och på den försumliges bekostnad avhjälpa det försummade samt vid behov därtill erhålla handräckning av polismyndighet. Om dylik brådskande åtgärd skall magistraten ofördröjligen underrättas för fattande av beslut om dess godkännande eller inställande.

56 §.

Utföres något för den försumliges räkning, må nödiga kostnader förskottsvis erläggas ur stadens medel. Dessa kostnader kunna utan dom enligt räkning uttagas genom utmätningsmans försorg.

57 §.

Den, som bryter mot denna lag eller med stöd därav utfärdade bestämmelser och föreskrifter, straffes, där ej straff därför annorstädes i lag eller förordning är stadgat, med högst etthundra dagsböter eller, vid försvårande omständigheter, med högst fyra månaders fängelse.

58 §

I mål, som angå enligt denna lag väckt åtal, kunna brandmyndigheterna, ehuru de själva anmält brottet till åtal, uppträda som vittnen, såsom i rättegångsbalkens 17 kap. 11 § om kronobetjäning är stadgat. Lag samma vare även för tjänsteman eller befattningshavare vid forstförvaltningen med avseende å skogseldar så ock för privata forstmästare och skogsvaktare, om vilkas antagande i tjänst meddelande gjorts hos ortens underrätt och vilka inför domstol avlagt ed på att samvetsgrant och nitiskt fullgöra till tjänsten hörande åligganden ävensom att efter förmåga förhindra skogseldar och skadegörelse inom de områden, som stå under deras uppsikt.

59 §.

Straff enligt denna lag ådömes vid allmän domstol.

Vid handläggning av enligt denna lag väckt åtal eller annat däri omnämnt ärende, döme rätten, efter fri prövning av alla förekommande omstän-

digheter, enligt sin övertygelse om vad som i saken skall hållas för sant.
60 §.

Ägare av fastighet eller byggnad, som icke själv är på orten bosatt, är pliktig att ställa ombud, som å hans vägnar svarar och kärar i brandväsendet rörande angelägenheter.

61 §.

Person, som tillhör stadens brandkår, kan för i tjänsteutövning gentemot förman ådagalagd ohörsamhet och för vårdslöshet samt för olämpligt uppträdande i befattningen eller utom densamma disciplinärt bestraffas.

De disciplinära straffen äro: varning, förlust av lön motsvarande högst tre övningstillfällen och entledigande.

Disciplinsärenden rörande befäl och underbefäl handläggas av brandnämnden och rörande manskap av brandchefen.

Angående disciplinärt straff, förutom varning, bör vederbörande lämnas skriftligt meddelande.

62 §.

Ändring i brandchefens beslut i disciplinsärende, då det gäller annat straff än varning, kan sökas hos brandnämnden inom sju dagar från delfåendet, men kan brandchefen förordna, att beslutet oberoende av besvär skall genast gå i verkställighet. I brandnämndens beslut angående besvär må ändring ej sökas.

I brandnämnds beslut, som rör annat disciplinärt straff än varning, må ändring sökas hos landshövdingen inom trettio dagar från delfåendet.

I landshövdingens med anledning av saken utfärdade beslut må ändring ej sökas.

63 §.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft. Därmed överensstämmande brandordning skall inom två år efter lagens ikraftträdande underställas landskapsnämndens fastställelse. Övriga åtgärder för ordnande av brandväsendet skola fullföljas inom fem år efter lagens ikraftträdande.